

Psalm 12 : 2 (eerste preek over secularisatie)

Laten we bidden omdat de trouw verdwijnt

Votum en groet

Zingen: Opwekking 520

Gebed

Lezen: Psalm 12

Zingen: Psalm 12 : 1 en 2

Tekst: Psalm 12 : 2

Zingen: Psalm 12 : 3 – 5

Zingen: Belijdenis Koolsbergen

Gebed

Zingen: Psalm 138 : 1 en 2

Sela: Vergeef mij (luisterlied tijdens de collecte)

Collecte

Zingen: Psalm 138 : 3 en 4

Zegen

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus,

Secularisatie

Vroeger, zo'n 500 jaar geleden was het haast onmogelijk om niet in God te geloven. Bijna alle mensen geloofden in God. God die de natuur had geschapen. De wereld regeert. In het midden van de stad of het dorp stond een kerkgebouw. De spitse toren rank omhoog. Als een herinnering. Dáár, daar boven is God. Hoog in de hemel, achter de wolken, op zijn troon. Daar werden de mensen elke dag aan herinnerd. Ze leefden onder een open hemel! Als je er anders over dacht, was je een uitzondering, een vreemde.

Dat is vandaag anders. Kerken worden gesloten en gesloopt.

De Rotterdamse Koninginnekerk was in de oorlog ontsnapt aan het bombardement van de Duitsers. Maar dat fraaie kerkgebouw ging in 1972 alsnog tegen de vlakte. "Wat de moffen lieten staan, gaat er nu toch nog aan", was het rijmpje in de volksmond. Steeds minder spitse torens wijzen naar boven. Kerkgebouwen worden omgebouwd tot bioscopen, sportscholen, musea, of appartementencomplex. Het kerkgebouw staat er dan misschien nog, je ziet dat het een kerk

is geweest, maar de ziel is er uit. Het doet de achterblijvende gelovigen pijn.

In sommige plaatsen is het anders. Hier en daar zijn nog evangelische gemeentes die groeien. Er worden nieuwe gemeentes gesticht. Er zijn plekken waar nieuwe kerken gebouwd worden, omdat oude gebouwen te klein werden.

Soms hele grote, **refodomes**. Met wel 2000 zitplaatsen. Maar enkele weken geleden stond er in de krant dat ook in die kerken het aantal leden achteruitloopt. Zelfs daar gebeurt, wat in veel kerkverbanden eerder al te zien was. Het aantal trouwe kerkgangers daalt.

Steeds meer mensen hebben het geloof opgegeven. Dit leven is het. In de wereld van deze tijd (seculum) ligt je kans. Hier en nu. Voor velen is de toekomst hier, en niet in de hemel. Hier moet je het maken, de zin van het leven ligt in status op je werk, in de sport, of je leeft voor de luxe en de weelde. Dáár gaat de praat over bij de borrel. Al wat interessant is, speelt zich voor hen af in dit bestaan. Dat is **secularisatie**. Alles draait om de wereld van nu. Er gaat niets boven deze wereld. Huisje

boompje beestje, dat houdt ze bezig. Wie nog eens over iets wil praten, over de diepere zin van het leven, waar je voor leeft en wat je ten diepste beweegt, kan zich een vreemde eend in de bijt voelen. Soms zelfs bij eigen kerkleden. Herkennen we misschien iets van secularisatie bij onszelf? Ook mensen die zich christen noemen, kunnen de naam HERE gebruiken, zonder dat hun hart naar Hem verlangt. Diezelfde HERE zal eens zeggen: ik heb u nooit gekend.

Reden om ons te bezinnen. Ik hoop er een paar preken over te houden. Niet om te somberen. Wel om de situatie eerlijk onder ogen te zien. En dan te merken hoe relevant het evangelie van Jezus Christus is. Gods boodschap is hard nodig. Ons aan Christus toe vertrouwen, Hem toe laten in ons hart, door Zijn Geest, die in ons wil wonen, ons in verband brengt met de hemel, met Hem die daar woont, en naar ons verlangt, God.

De leugen regeert

Secularisatie is niet nieuw. Het was er al in de tijd van David. Niemand is trouw, zegt vers 2. Trouw, vroom. Er zijn geen

vromen meer. Geen mensen die oprecht vasthouden aan God. Wat een pijn zit er in zo'n zinnetje. Niemand waar je terecht kunt voor een zinnig gesprek. Je blijdschap in het geloof delen, de rust die je vindt bij God...dan is er geen luisterend oor. Er zijn geen vromen meer. Geen mensen om je heen die het snappen. De dichter moet zich eenzaam hebben gevoeld. En bedenk: dit speelt zich af in Israel, het volk van God. Zeg maar: de kerk. Geen mens spreekt nog de waarheid. Dat mag je zo uitleggen: de getrouwen zijn schaars onder de menskinderen (Vertaling 1951). Hoe komt dat? Psalm 12 zegt: De mensen liegen allemaal, geen mens is betrouwbaar. Geen mens? Is dat niet overdreven? Er zullen toch nog wel betrouwbare mensen zijn geweest? Jawel. Maar er is een tijd in geweest in het leven van koning David, dat het vóelde alsof er geen mens te vertrouwen was. Dat straalde zijn omgeving uit. Je kwam het zo vaak tegen, je moest altijd op je tellen passen. Veel jaren later was er eens een koningin, die zei: de leugen regeert. **Koningin Beatrix**. Er wordt veel gepraat. Maar wat klopt er, wat is nep? Er ontstaat een sfeer van wantrouwen. We zijn net een keer te

vaak bedrogen. Mensen maken zich daar sterk mee. Vers 5: “met onze tong zijn we sterk, onze mond helpt ons, wie kan ons aan?” Ze voelen zich heer en meester. Hebben alles onder controle. Niemand maakt hen wat. Niemand! Er is dus ook niet een God boven hen, naar wie ze moeten luisteren en aan wie ze verantwoording moeten afleggen. Zij leven in hun eigen - naar boven toe afgesloten - wereld, waarin zij de dienst uitmaken. Dát is de leugen van de geseclariseerde mens. Door die leugen wordt God buiten het leven gesloten. Een leugen die niet eens altijd hardop uitgesproken wordt. Door niet over God te spreken doe je ook of Hij er niet meer bij hoort. Hij wordt dood gezwegen. De hemel verdwijnt, God verdwijnt uit de aandacht van de mensen.

Dan wordt ook Gods liefde weg gelogen. Dus leven er in Davids tijd zwakken en armen, die zuchten onder het geweld. Dat komt ervan, als God niet meer mee mag doen. De Here Jezus heeft het eens zo gezegd: “Doordat de wetteloosheid toeneemt, zal bij velen de liefde bekoelen” (Matth. 24 : 12)

Het wordt toegedekt met valse en verraderlijke woorden, gladde praatjes (vers 3). Het komt er gemakkelijk uit, en glijdt soepeltjes naar binnen. Met praatjes waarin je je mooier voordoet dan je bent. Veel praten over liefde, daar kun je het gebrek aan liefde onder verstoppen. De leugen regeert. De vader van de leugen lijkt te regeren. De duivel. Jezus heeft hem niet voor niets de heerser van deze wereld genoemd (Joh. 12 : 31). Hij is sterk.

Geen ontkomen aan

Wie kan hier tegenop? Je voelt de pijn van deze vraag in Psalm 12. Tussen de regels door lees je iets van: help, ik ga dit niet redden!

IK weet niet hoe u het ervaart? Er zit iets verleidelijks in secularisatie. Je krijgt de ruimte. Je hoeft je niet aan regels van kerk en geloof meer te houden. Je kunt je gang gaan.

De dichter ervaart het anders. Secularisatie voelt niet goed. Is beklemmend. Je kunt er niet tegenop. Als **een wals**, die alles plat drukt. Wie houdt dat tegen? We moeten het maar over ons

laten komen. De kerk verliest aan invloed, dat tij lijkt niet te keren. Hoe zal het met je kinderen gaan, wat gaan de kleinkinderen later geloven? Kunnen ouders en ouderen zelf de druk van de secularisatie aan? De leugen heeft zoveel mogelijkheden, via de media kom je onder druk te staan. Wat denk je dat het met je doet, een spervuur van grootspraak en leugenpraat. Zou je geloof er niet door wegslijten? Vers 9 zegt: Overal sluipen de verraders rond...er staat een woord dat betekent: ze sluiten je in, ze omsingelen je. Dat is hun tactiek. Dat je gevangene wordt van de leugen-praatjes. Misschien herken je het niet zo. Maar waar gaat het vaak over als je tv kijkt? Dingen worden opgeklopt. De teen van Lieke Martens heeft het journaal gehaald. Wat ben je er wijzer van geworden? Alsof het dáár om gaat. Dat is het leugenachtige. Hoe vaak verzucht je aan het eind van de avond: was het een beetje zinnig? Waar heb jij je gedachten mee laten vullen op dat feestje? Waar gingen de gesprekken over? Nee, het hoeft niet altijd serieus. Je mag ook lekker lachen. Dat is gezond, dat kan relativeren. Maar heb je deze week ook gesprekken gehad die

ergens over gingen? Dingen die ertoe doen? Het gladde van de leugen zit hier in: het opblazen van onbenullige dingen. En wij slikken het voor zoete koek. Zit daar zoveel gevaar in? De dichter zegt: het is bedoeld om de gelovige in te pakken. Er is geen ontkomen aan. We gaan niet somberen, maar zet deze psalm ons niet een donkere bril op?

Grijp in, HEER!

Wat moeten we doen om de secularisatie onder controle te krijgen. Hoe moeten we dit verschijnsel begrijpen, om het zo goed mogelijk te bestrijden? Als we maar weten waar het lek zit, gaan we het repareren. Als we beseffen waar het fout is gegaan, drukken we op de goede knoppen om het tij te keren. Maar wij keren het tijd niet. Wij zitten niet aan de knoppen. Wij krijgen geen controle over de secularisatie. Dat moet je allemaal uit handen geven. Wat je wel moet doen? DE Psalm zegt: **bidden**. Grijp in Heer! Iedereen kan wel roepen dat er geen God bestaat, maar David roept tot God. God grijpt in, en het is gedaan met de leugen. Al is de leugen nog zo snel, Gods

waarheid achterhaalt haar wel. Heb je moeite met de secularisatie? Bidt! Dat is wat je kunt. Geef toe, dat je het zélf niet redt. Dit is werk voor God. Hij kan de gevangenis van de leugen losbreken. Zoals Hij Petrus uit de gevangenis verlostte, door een engel, terwijl de deuren dicht bleven. Mensen ontkennen God? Wij zeggen: wie is er sterker dan onze God!? Laat Hij zich maar bewijzen.

Hij deed het. Zegt vers 6. Hij zag zwakken en armen zuchten. Dát brengt Hem in beweging. Hij staat op! Hij brengt de redding die zij verlangen. Als we nou bij die God terecht komen. Zijn we aan het goede adres. Hij gaat de leugen te lijf. Met zijn ware woord. “De woorden van de HEER zijn zuiver als zilver, gesmolten in de smeltkuיל, gelouterd tot zeven maal toe” (vers7) Het echt ware woord komt van Hem. Met dat woord breekt Hij de leugen. **Hij** maakt vrij! Uit de gevangenis van de leugen, van de druk van secularisatie, van stress door grootsprekers. Hij heeft dat gedaan. Toen zijn Woord vlees is geworden, in Jezus Christus. Gods manier van ingrijpen. Hij kwam in deze wereld binnen. Van boven gestuurd. Ingebroken in een samenleving,

die zich af wilde sluiten voor God. Hij was het ware Woord. Het antwoord van God op alle leugens. Jezus trof op aarde de zwakken en armen aan. Hij zag met eigen ogen wat er gebeurt. Als mensen hun leven toesluiten voor God, dan wordt de liefde koud. Ten koste van zwakken en armen. Jezus wilde wonen bij hen. In hun vlees, hun lichaam kwam Hij bij hen. Hij kwam als de Waarheid. De Betrouwbare. Het Woord als zilver gesmolten in de smeltkroes, gelouterd tot 7 maal toe, 100%.

Dat Woord brak de leugen. Hoe? Door zelf de allerarmste te worden, de allerzwakste. Aan het kruis. Dat leert ons deze les. Secularisatie wordt niet bestreden met geweld van grootspraak. Wij moeten maar geen grote woorden gebruiken. Niet onder control krijgen. Durf het aan: zwak te zijn. Afhankelijk. God ging deze weg. Van het kruis. En...de opstanding.. Daar kom ik niet zomaar op. De Psalm geeft er aanleiding toe. Vers 6: "Om hen sta ik op". Dat geweldige woord is vervuld op Pasen. Wát een kracht gaat daar van uit. Jezus stierf aan de leugen van de Farizeeën. Maar heeft de kracht van de leugen overwonnen. Wie zegt: er is niets meer dan wat we in dit leven zien en

beleven...die liegt. Pasen zegt: er is véél meer. Een leven na dit leven, kijk verder. Kijk hoger. Kijk omhoog, want daar is God, die het leven regeert, en eeuwig leven geeft. Hij zet in de ruimte. Toch eindigt de psalm niet plezierig. Overal sluipen nog verraders rond, druk bezig met omsingelen, en het kwaad verbreidt zich onder de mensen. Heeft de leugen toch het laatste woord? Weet u, wat er op Paasmorgen gebeurde. Soldaten werden op pad gestuurd met een leugen door Farizeeën verzonnen. Ze blijven maar ronddraven. Het lijkt dat de leugen het wint. Vergis je niet. Er zijn nog tot op de dag van vandaag vromen. Bij hen heeft het zich diep in hun borst genesteld. Jezus is opgestaan. Het leven zit niet dicht. We leven onder een open hemel. De liefdeloosheid gaat voorbij. Zachtmoedigen zullen de aarde beërven. Beërven...wij hoeven niet op de goede knoppen te drukken. Erven is krijgen. Geschenk van Gód. Wáár is God en betrouwbaar. Híj breekt de secularisatie, brengt de hemel op aarde. Verwereldlijking maakt plaats voor verhemeling. God is trouw. Tot Hem bidde iedere vrome. Amen.